

XLVII GODIŠNJI SKUP SRPSKOG ARHEOLOŠKOG DRUŠTVA Niš, 30. maj – 01. jun 2024. godine

Poštovane kolegice i kolege,

Obaveštavamo vas da će se *XLVII Godišnji skup Srpskog arheološkog društva* održati u Nišu **od 30. maja do 01. juna 2024. godine**, a domaćin skupa je Zavod za zaštitu spomenika kulture Niš.

O detaljima programa skupa bićete, nakon prijema prijava učesnika, blagovremeno obavешteni. Troškove smeštaja snose sami učesnici.

Kotizacija za učešće na skupu i prijavljivanje izlaganja za kolege koji nisu članovi SAD iznosi 2.500 dinara (20€). Članovi SAD ne plaćaju kotizaciju za učešće. Studenti mogu učestvovati u izlaganjima ukoliko se ispune uslovi iz čl. 17. Statuta SAD.

Rad skupa će se odvijati u okviru tematskih sesija i postojećih sekcija Društva:

- Sekcije za paleolit i mezolit
- Sekcije za praistorijsku arheologiju
- Sekcije za klasičnu arheologiju
- Sekcije za srednjovekovnu arheologiju
- Sekcije za slovensku arheologiju
- Sekcije za bioarheologiju
- Sekcije za arheometriju, arheotehnologiju, geoarheologiju i eksperimentalnu arheologiju
- Sekcije za zaštitu arheološkog nasleđa

Predložene tematske sesije, čiji se naslovi i obrazloženja nalaze u prilogu, biće održane ako za svaku od njih bude prijavljeno najmanje 8 saopštenja.

Molimo zainteresovane učesnike koji prijavljuju izlaganja, da apstrakte za skup (do 300 reči) pošalju **najkasnije do 25. aprila 2024. godine** (uz naznaku za koju sekciju, odnosno sesiju izlaganje prijavljuju) na adresu Društva: srpsko.arheolosko.drustvo@gmail.com ili na adrese rukovodilaca sesija.

Prijave učesnika bez referata treba dostaviti najkasnije do 15. maja 2024. godine.

Prijavni formular nalazi se u prilogu mejla.

Srdačan pozdrav,

Upravni odbor
Srpskog arheološkog društva

PREDLOŽENE SESIJE

TRAGOVI DECE U PROŠLOSTI: (BIO)ARHEOLOGIJA DETINJSTVA

Mina Amzirkov, Laboratorija za bioarheologiju, Odeljenje za arheologiju,
Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Lidija Balj, Muzej Vojvodine, Novi Sad

Rano detinjstvo, detinjstvo i adolescencija predstavljaju osnovne periode biološkog, društvenog i kulturnog rasta i razvoja svakog pojedinca. Ovi integralni razvojni periodi imaju značajan uticaj na celokupan životni vek, njegovo trajanje i kvalitet, stoga su predmet istraživanja u arheologiji, a posebno bioarheologiji. Iako prvobitno marginalizovana, poslednjih godina istraživanja čiji su predmet deca i detinjstvo bave se kako proučavanjem njihove društvene uloge i položaja, tako i analizom njihovog zdravstvenog statusa, rasta i razvoja primenom novih, savremenih metodologija. Međutim, čak i kada su deca prepoznata kao važni, aktivni članovi jednog društva, nije ni malo jednostavno identifikovati njihove aktivnosti u arheološkom zapisu. Njihovi tragovi su često malobrojni i teško uočljivi, a deca su neminovno okružena materijalnom kulturom odraslih tako da ih nije moguće odvojeno posmatrati. U novije vreme, interdisciplinarni pristup istraživanju detinjstva u prošlosti omogućio je njegovo šire razumevanje i postavljanje dece među važne aktere u formiranju društvenih identiteta. Ova sesija ima za cilj da istakne nova istraživanja čiji su fokus najmlađi članovi društva, bez hronoloških ili geografskih ograničenja. Pozivamo istraživače koji svojim uvidima mogu da doprinesu boljem razumevanju uloga koje su deca zauzimala u svojim zajednicama i širem društvu, da kroz analizu materijalne kulture i osteoloških ostataka doprinesu sveobuhvatnijoj, a samim tim i potpunijoj slici prošlosti.

MATERIJALNA KULTURA OSMANSKOG PERIODA NA BALKANU U SVETLU NOVIH ISTRAŽIVANJA

Irina Kajtez, Republički zavod za zaštitu spomenika kulture
Teodora Mladenović, Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet,
Odeljenje za arheologiju, Laboratorija za bioarheologiju

Doba osmanske dominacije na Balkanu predstavlja jedno prilično dugo i turbulentno vremensko razdoblje, koje u širim teritorijalnim okvirima predstavlja prelaz iz srednjeg veka u novo doba, dok se na Balkanu odlikuje specifičnim društvenim, kulturnim i tehnološkim aspektima. Iako je ovo relativno dobro poznat period u istorijskoj nauci preko brojnih izvora administrativnog i putopisnog karaktera, proučavanje materijalnih ostataka ovog perioda dugo vremena nije privlačilo pažnju arheološke struke, a neretko se smatralo (i smatra) i nepotrebnim. Poslednjih decenija, međutim, došlo je do značajnog pomaka na ovom polju istraživanja. U naučnoj literaturi su sve prisutnije različite studije koje na osnovu arheološke i arhitektonske građe daju nova saznanja o različitim aspektima života tokom osmanske

vladavine i rasvetljavaju kulturne, društvene i ekonomske uticaje Osmanskog carstva i kulture na Balkanu.

S obzirom na sve veće interesovanje istraživača za proučavanje tragova i uticaja osmanske kulture na prostoru Balkana, ova sesija ima za cilj da predstavi najnovije rezultate, pre svega, arheoloških istraživanja osmanskog nasleđa na ovom prostoru, kao i da unapredi naučni diskurs i poveća svest o značaju istraživanja ovog istorijskog perioda.

Sesija je otvorena za sve radove vezane za osmansku materijalnu kulturu na prostoru Balkana, odnosno, teritorije osmanske Rumelije. Dobrodošli su radovi koji se bave tematikom osmanskog nasleđa kroz proučavanje nepokretnih i pokretnih materijalnih ostataka – od naseobina, fortifikacija, sakralnih i svetovnih objekata, pojedinačnih spomenika, do svakodnevnih upotrebnih predmeta (poput keramike, novca, alata, nakita, oružja i dr.) i organskih materijala.